

Portugalija i Španija

PORTO I GALICIJA

Polazak 17 – 24. maj 2026, 8 dana / 7 noćenja

Svi navedeni obilasci uključeni u cijenu aranžmana

PORTO – DOLINA REKE DURO – BAJONA – LA KORUNJA – MUHIA – FINISTERE –
SANTIAGO DE KOMPOSTELA – VIGO – PONTEVEDRA – BRAGA

Porto je drugi po veličini grad u Portugaliji, ime vuče korijene od naziva starorimskog grada na datom mjestu koji se zvao Portus Kale. Od datog naziva je izveden ne samo naziv današnjeg grada (koji znači luka), nego i naziv države. Portugalci često grad nazivaju prosto luka, sa određenim članom O ispred (O Porto), pa se stoga u nekim jezicima ustalio oblik naziva Oporto. Romantici vole drugo objašnjenje i insistiraju da je konfuzija nastala davno kada su stranci pogrešno pročitali nazive na buradima vina koja su se prevozila tokom rijeke Duro (Douro). Porto nudi mnogo više od jezičkih akrobacija. To je grad mostova, spoj tradicionalnog i modernog, interesantan i harizmatičan i kao takav zauzima važnu poziciju na turističkoj mapi svijeta. Centralni bulevar Avenida dos Aliados, obale rijeke Douro zaštićene od strane UNESCO-a, crkva Sao Francisco i Santa Clara i druge impresivne građevine učiniće vaš boravak prijatnim. Porto je dom jedne od najljepših knjižara na svijetu – Lello. Sagrađena 1906-e, liči na mjesto iz bajke. Neogotska spoljašnjost krije magičan enterijer ukrašen vitražima, providnim podovima i stepeništem boje crvenog karanfila. Domicilno stanovništvo kaže se da je upravo ta radnja inspirisala J. K. Rouling da smisli scenografiju za Harija Potera.

Galicija je španska istorijska oblast, smještena na krajnjem sjeverozapadu Pirinejskog poluostrva. Nalazi se na obali Atlantskog okeana, ističe se prirodnim ljepotom, kulturom i bogatom istorijom. Njena obala oblikovana je zalivima i fjordovima, pružajući posjetiocima pogled na prelijepe prirodne pejzaže. Službeni jezik, osim španskog je i galješki koji se smatra portugalskim dijalektom. Poznata je po istorijskim nalazištima, arhitekturi koju karakteriše kamena gradnja, sjajnim vinima i jedinstvenim prirodnim ljepotama. Santiago De Compostela predstavlja glavni grad ove oblasti i nakon Jerusalima i Rima je treći važan centar za hrišćane. U samom gradu se može sresti mnogo hodočasnika koji ovdje dolaze iz cijelog svijeta. Galicija čuva svoju istoriju kroz brojne spomenike, uključujući srednjovjekovne katedrale, tvrđave i dvorce. U davna vremena i doba Kelta, ovdje se naselilo keltsko pleme Galeci, po kojima oblast dobija ime. Galeci su poznati po otporu koji su pružali Rimljanima u ratovima koje je vodio Julije Cezar, u želji da otme njihova bogastva. Setite se likova Asteriks i Obeliks... Osim bogate istorije, Galicija predstavlja raj za hedoniste i često je ovo razlog dolaska i obilaska regije za mnoge posjetioce. Čak 95% morske hrane koja se poslužuje u Španiji dolazi iz ovih krajeva. Nije čudno što se upravo u ovim krajevima našao veliki broj restorana koji su sjajno ocijenjeni i posjeduju *Michelin*-ove zvjezdice (ukupno 13 restorana posjeduje Michelinove zvjezdice). Osim ukusne hrane po povoljnim cijenama, ovo je vinski poznat kraj. Ukoliko ste ljubitelj bijelog vina, uživaćete u sorti grožđa koja se zove Albarinjo (*Albariño*). Porijeklom je iz ove oblasti i od ove sorte se prave vrhunska, aromatična bijela vina, koja se idealno slažu sa plodovima mora. Ovo nije samo oblast istorije, kulture i gastronomije, već i regija prožeta mitovima i legendama. Priče o vješticama, duhovima i začaranim šumama sastavni su dio folklora ovog regiona. Ovdje se od davnina pa i danas sprovode razne vrste rituala koje za cilj imaju donošenje sreće u život i tjeranje zlih duhova. Jedan od takvih, možda i najpoznatiji je *Queimada*, radi se o činu spaljivanja istoimenog pića u kombinaciji sa šećerom, korom pomorandže, limunom, cimetom i kafom. Bilo da šetate gradovima, istražujete drevne ruševine ili jednostavno upijate prirodne ljepote, Galicija nudi jedinstveno iskustvo. To je dio Španije koji osvaja srce i dušu, ostavljajući posjetiocima draga sjećanja i želju da se vrate.

Program putovanja:

1.dan/17.maj

Podgorica-Beograd – Porto

Dolazak na aerodrom dva sata prije leta. Let za Beograd na liniji JU0661 u 08.25h. Slijetanje u Beograd u 09.25h. Nastavak putovanja za Porto na liniji JU568 u 13:45. Dolazak u Porto u 16:35. Po slijetanju i prolasku pasoških i carinskih formalnosti slijedi transfer ka hotelu sa kratkim upoznavanjem grada iz autobusa. Smještaj. Opciono, odlazak metroom do centra grada sa vodičem, šetnja orijentacije. Najveća znamenitost grada je njegovo staro jezgro, koje je od 1996-e godine pod zaštitom UNESCO-a, gdje se nalazi niz trgova sa uskim ulicama i brojnim crkvama, palatama i zdanjima. Od pojedinačnih značajnih građevina potrebno je spomenuti gradsku katedralu, koja je izgrađena u XVII

vijeku u baroknom stilu i staru berzu sa veoma lijepim "Arapskim salonom". Željeznička stanica S.Bento je jedna od najljepših željezničkih stanica na svijetu gde su zidovi i plafon prekriveni sa 22.000 pločica. Predlažemo da veče završite na obali rijeke Duro. Slobodno vrijeme i individualan povratak u hotel. Noćenje.

2.dan/18.maj

Porto – dolina reke Duro – Porto

Doručak. Cjelodnevni izlet za dolinu reko Duro. Izlet uključuje obilazak šarmantnog srednjovjekovnog grada Amarante, udaljenog 56 km od Porta, na obalama rijeke Tamego. Nastavak ka vinariji, upoznavanje sa lokalnim vinima, ručak uz degustaciju vina. Nakon ručka nastavak ka luci Pinjao radi ukrcajanja na brodić. Vožnja dolinom rijekom Duro u trajanju od 1 sat. Tokom vožnje gosti imaju priliku da vide fantastične prirodne pejzaže, kaskadno poređane vinograde, koji se nalaze pod zaštitom UNESCO-a. Nakon izleta povratak u Porto, noćenje.

3.dan/19.maj

Porto – Bajona – La Korunja (356 km)

Doručak. Odjava iz hotela i polazak ka Bajoni, srednjovjekovnom gradiću koji je udaljen 165 km od Porta. Kraća šetnja i razgledanje ovog malog naselja. Bajona se nalazi na poluostrvu, na samoj obali Atlantskog okeana, na oko 18 hektara površine, opasana zidinama dugim 3km. Zidine poseduju tri kule, na ulazu Sat kula u kojoj je nekada bilo zvono koje je služilo za uzbunu u slučaju neprijateljskog napada. Bajona je prvo mjesto u Evropi u kom se čula vest o otkriću Amerike. Dana 01.marta 1493-e godine Kolumbova galija La Pinta je stigla u Bajonu i donela vijest. Danas je u luci vidljiva replika tadašnje galije. Nastavak ka La Korunji do koje vodi put dužine 191 km. Po dolasku u La Korunju sledi smještaj u hotel. Noćenje.

4.dan/20.maj

La Korunja

Doručak. Nakon doručka obilazak grada u pratnji vodiča. La Korunja se nalazi na obali Atlantskog okeana, glavni je grad istoimene pokrajine. Arhitektura grada obuhvata mješavinu tradicionalnih španskih zgrada i modernih struktura. Grad sa bogatim kulturnim nasleđem, muzejima i galerijama, među kojima se posebno ističe Herkulov toranj (*Toree de Hercules*), drevni rimski svjetionik koji je pod zaštitom UNESCO-a. Najstariji svjetionik koji radi i danas, podigli su Rimljani prije 2000 godina. Prvobitno je bio visine 25 m, a u XVIII vijeku je nadograđen sa još 32m. Smatra se da je sagrađen po uzoru na svjetionik u Aleksandriji. Podignut je za vrijeme Trajanove vladavine na mjestu gdje se nalazio feničanski svetionik. Ime je dobio po grčkom junaku i za svjetionik se vezuje legenda da je Herkul na ovom mjestu ubio diva sa tri glave – Geriona. Vjeruje se da je taj podvig toliko značajan i da je skelet diva i danas duboko u temeljima svjetionika. Ulaznica za toranj se dodatno doplaćuje, do samog vrha vodi 234 stepenika. Toranj se nalazi uz promenadu duž obale koja je duga čak 13 km i kao takva najduža je u Evropi. Nastavak ka brdu Monte San Pedro, vidikovac i park pored okeana sa zelenim površinama u obliku lavirinta. Osim tornja i vidikovca, gradom dominira glavni trg posvećen Mariji Piti, heroini koja je 1589-e godine uspješno odbranila grad od pirata. Na trgu se može vidjeti Gradska kuća, monumentalno zdanje koje ni jednog turistu ne ostavlja ravnodušnim. Ovde se nalazi najvažnija kolekcija satova u Španiji. U sredini trga nalazi se spomenik posvećen Mariji Piti, a sam trg je četvrtastog oblika, ograđen sa svih strana i osim spektakularne arhitekture čiji je glavni materijal u izgradnji granit, turisti mogu uživati i u brojnim kafićima, barovima i restoranima. U sklopu trga nalazi se mala katedrala posvećena Svetom Georgiju, sagrađena u XIX vijeku u baroknom stilu. Pikaso je dio svog djetinjstva proveo u La Korunji, Herkulov toranj je prvi put nacrtao kada je imao 13 godina. Upravo u La Korunji se odigrala bitka britanskih i španskih trupa protiv Napoleonove armije. Nakon razgledanja grada predviđena je kraća pauza za predah i ručak. Predlažemo da posjetite neki od tapas barova. Galiciji se pripisuje popularna *empanada*, tijesto punjeno mesom, ribom ili povrćem. Često dolazi u obliku pite, ali u pojedinim krajevima se može vidjeti i u obliku punjenje pogačice. *Pulpo a Feira* je još jedno tradicionalno galicijsko jelo. U pitanju je oktopod koje se ovde sprema u svim restoranima, tapas barovima, na pijacama. Jelo je jednostavno, obično se služi na tacnama, bez pribora, a komadiće oktopoda gosti konzumiraju čačalicama. Jelo se posipa maslinovim uljem, suvom paprikom i limunom. Ponekad dolazi u kombinaciji sa kuvanim krompirom. Rasprostranjeno je širom Galicije, predstavlja jedno od najosnovnijih, te predlažemo da svoju gastronomsku avanturu započnete ovdje u kombinaciji sa Albarinjom – lokalnim vinom. La Korunja je poznata i po raznim vrstama mesa. S obzirom na veliko prisustvo šuma i zelenih površina, jedan od specijaliteta je i *Lacon con greloc* – svinjetina u kombinaciji sa krompirom i začинима. Drugi kažu da je galicijska govedina jedna od najboljih. U ovim krajevima se uzgaja posebna vrsta govedine čije je meso sočno i jednostavno se sprema u pećnici ili na roštilju. Najpoznatija je rubia galjega, što bi u prevodu značilo galicijska plavuša. Nakon razgledanja slobodno vrijeme za šetnju. Individualan povratak u hotel. Noćenje.

5.dan/21.maj

La Korunja – Muhia – Finistere – Santiago De Kompostela (203 km)

Doručak. Odjava iz hotela. Polazak za Muhiju (*Muxia*), Costa de la Muerte (Obala smrti) i Finistere. Obilazak Virše da Barka (*Virxe da Barca*), svetište izgrađeno u baroknom stilu koje je u velikoj mjeri stradalo u požaru 25.decembra 2013-e godine. *Costa de la Muerte*, neukročena obala, svoje ime je dobila zbog velikog broja brodoloma duž njene stjenovite obale. Od davnina ljudi su vjerovali da je ova obala kraj svijeta i da je ovo „kapija“ zagrobnog života. Regija je jedno od najsvetijih mjesta, prepuna legendi, prirodnih ljepota i jedinstvenog ambijenta. Prema legendi, Bogorodica se ovdje pojavljuje i danas, pa se njen lik može vidjeti u masivnim stenama. Stijene obale smrti su nekada bile značajno mjesto za Kelte koji su ovu regiju naseljavali i upražnjavali svoje paganske običaje mnogo prije dolaska Rimljana. Vjeruje se da se Bogorodica ukazala Sv.Jakovu – zaštitniku hrišćana upravo ovdje i na taj način pružila podršku u širenju

hrišćanstva. Danas ova regija posjeduje divne pješčane plaže i skrivene pećine. Posjetioci će imati priliku da vide jednostavnost života kakav danas vode stanovnici ove regije. Danas izvor života u ovoj regiji čini okean, privreda se zasniva na ribolovu i uzgajanju školjki. Ovdje ćete naći najrazličitije vrste školjki koje ne postoje u drugim krajevima svijeta. Nastavak puta za Finistere (na galješkom *Fistere*). Finistere je živopisno ribarsko mjesto koje svojim bojama u kombinaciji sa zalaskom sunca zasijeni svakog turistu. Čine ga brojne uzane ulice koje vode do centralnog trga na kojem se nalazi kapela iz XVIII vijeka. U blizini grada, na oko 3 km udaljenosti, nalazi se svjetionik na rtu, visine 17 m – Monte Fačo. Slobodno vrijeme za ručak u sopstvenoj režiji. Ukoliko ste ljubitelj mliječnih proizvoda, na ovoj turi imaćete prilike da se upoznate sa galješkim sirevima. Mogu se naći u svim gradovima, ali i na lokalim pijacama. Galicija prema nekim podacima proizvede 20 miliona kilograma sira godišnje. To su uglavnom razne vrste kačkavalja različite starosti. Keižo de Tetilja (*Queixo de Tetilla*) je sir u obliku male kupe. Kremaste je teksture, u kombinaciji sa lokalnom pršutom, maslinama i vinom je sjajan odabir jednog obroka. Jedno od takođe laganih obroka, a tradicionalnih jeste *Pimientos de Padron* – pržene slane paprike. Ukoliko pitate prosečnog Galižanina kakvog su ukusa paprike, za odgovor ćete dobiti „neke su ljute, a neke nisu“. Jedna od karakteristika koja se vezuje za Galižanine jeste da ne daju konkretne odgovore i da na pitanje najčešće odgovaraju pitanjem. Tako je i sa paprikama. Nastavak putovanja ka glavnom gradu pokrajne Galicija – Santiago De Kompostela. Dolazak u Santiago u popodnevnom ili večernjim satima. Smještaj u hotel. Slobodno večer. Noćenje.

6.dan/24.maj Santiago De Kompostela – Vigo (88 km)

Doručak. Odjava iz hotela. Obilazak Starog grada koji je od strane UNESCO-a proglašen svjetskom kulturnom baštinom. Nakon Jerusalima i Rima, ovo je treći po važnosti religijski centar za hrišćane. Svake godine milioni hodočasnika posjećuju glavni grad Galicije. Placa De Obradorio je istorijski centar grada, jedan od najznačajnijih trgova u okviru cijele Španije. Trgom dominiraju objekti čija arhitektura je rađena u neoklasicizmu, baroknom, gotičkom i renesansnom stilu. Bogato dekorisane fasade čuvaju kulturno nasleđe staro i do 700 godina. Palata Rakoi se nalazi suprotno od katedrale na pomenutom trgu. Fasada je primer neoklasicizma i oslanja se na granitnu kolonadu sa 14 lukova. Prvobitno je korišćena u religijske svrhe, dok je danas sjedište gradske skupštine i galicijske vlade. Druga važna građevina koju treba istaći je Manastir Sv.Martina koji pokriva površinu od 20 000 m². Fasada je rađena u baroknom stilu i duga je 100 m. Najvažnija građevina je svakako Katedrala Santiago De Kompostela koja dominira gradom i predstavlja najviše poštovanu vjersku građevinu u okviru čitave Španije. Predviđen je ulazak u katedralu. Prema legendi ovde leže ostaci Sv.Jakova, jednog od 12 Hristovih apostola. Najpre građena je u periodu od 1075 – 1211. godine, kasnije dopunjena baroknim i gotičkim stilom. Na glavnom ulazu nalazi se 200 slika koje opisuju apokalipsu. Unutrašnjost katedrale je jednako bogato dekorisana kao i spoljašnjost. Treba istaći da jedan od prvih Univerziteta u Evropi, a po nekima i u svijetu, osnovan u Santiagu i njegova istorija seže 500 godina unazad. Nakon razgleda slijedi slobodno vrijeme predviđeno za ručak u sopstvenoj režiji. Santiago de Kompostela nije samo riznica vjerskih objekata i sjajne arhitekture, već i grad sa mnoštvo restorana, barova, tapas barova i ukusnih galicijskih specijaliteta sa primjesama aromatičnih vina koja dolaze iz ovih krajeva. Ukusni lagani obroci se mogu naći na svim lokacijama širom regiona. U blizini srca grada nalazi se Park de Alameda, još jedno od najviše fotografisanih mjesta ovog grada. Parkovi i zelene površine u ovom dijelu Španije svoj sjaj duguju vlažnoj klimi i puno su ljepši od svih ostalih koji su dostupni za javnost. Među turistima se govori da regiju niste vidjeli ukoliko niste obišli pijacu. U Santiagu je pijaca živopisna i predstavlja atrakciju. Stara je oko 80 godina, arhitektonski se savršeno uklapa uz okruženje i ovdje se mogu vidjeti razne kulture i gastronomija u jednom prijatnom ambijentu. Nakon cjelodnevnog razgledanja, slijedi nastavak putovanja za Vigo. Po dolasku, smještaj u hotel. Slobodno vrijeme za večeru u sopstvenoj režiji. Kako se Vigo nalazi na obali okeana, ovde preporučujemo da odete i testirate morske specijalitete. Herbias je lokalno piće – liker, koji se pravi od anisa i sa ovim se obično završava obrok. Oruho (*Orujo*) je još jedno lokalno piće, brandy, koje se pravi od ostatka grožđa nakon cijedenja za vino. Destiluje se začinskim biljem i orašastim plodovima. Noćenje.

7.dan/23.maj Vigo – Pontevedra – Vigo (59 km)

Doručak. Kratko panoramsko i pješačko razgledanje Viga. Nastavak za Pontevedro. Obilazak Pontevedra u pratnji vodiča, glavnog grada istoimene provincije. Gradom dominiraju uzane ulice i kamene vile koje se nazivaju pazosi. Prema mišljenjima i ocjenama mnogih, ovo je mjesto gde je najkvalitetniji život u Evropi. Život se odvija prilično jednostavno i sporo, nema puno saobraćaja, centralni djelovi su uglavnom pješačke zone. Bazilika Santa Marije koja je podignuta u XVI vijeku, srce grada i centralni trg Fereria kojim dominira fontana koja je takođe iz XVI vijeka. Slobodno vrijeme za šetnju i ručak u sopstvenoj režiji. Povratak u Vigo. Noćenje.

8.dan/24.maj Vigo – Braga – Porto (165 km) – Beograd - Podgorica

Doručak. Odjava iz hotela. Polazak za Porto. Na putu ka Portu planiran je kraći obilazak Brage, glavnom gradu provincije koja je u vrijeme Rimljana bila sjedište Galicije (sadašnje Španije) i sjedištu najstarije arhiepiskopije u današnjem Portugalu koja datira još iz rimskih vremena. Prolazak i pogled na katedralu spolja, a zatim posjeta svetištu Bom Žezus koje se nalazi na brdu iznad samog grada i do koga vodi velepno barokno stepenište i uspinjača. Vožnja uspinjačom do vrha (karta se plaća na licu mesta, oko 4€ po putniku, povratna). Slobodno vrijeme do polaska na

aerodrom. Polazak za Porto odakle je predviđen let za Beograd. Let za Beograd na liniji JU569 u 17:35h, dolazak u Beograd u 22:00. Nastavak leta za Podgoricu na liniji JU 0660 u 06.50h. Dolazak u Podgoricu u 07.50h. Kraj usluge.

Cena je izražena u €, po osobi za navedeni period boravka

Hotel	Tip sobe	usluga	17.05 – 24.05.2026.
Hoteli 3*/4*	Po osobi u dvokrevetnoj sobi	BB	1290€
	Jednokrevetna soba		1545€

Legenda: BB – noćenje sa doručkom.

OPISI HOTELA:

Hoteli predviđeni za smeštaj su kategorisani sa 3 ili 4*. Sve sobe su standardne sa kupatilom, klima uređajem, TV-om, telefonom, mini fržiderom. Doručak se poslužuje po principu samoposluživanja – izbor više jela. Hoteli su centralno pozicionirani.

CIJENA UKLJUČUJE:

- Avio prevoz na relaciji Podgorica-Beograd – Porto – Beograd-Podgorica kompanijom Air Serbia sa pripadajućim taksama
- Smeštaj u hotelima 3 i 4* na bazi usluge noćenje sa doručkom, 7 noćenja (2 noćenja u Portu/Gaiji, 2 noćenja u La Korunji, 1 noćenje u Santiagu, 2 noćenja u Vigu), primeri hotela: B&B porto Gaia 3* Gaia, Eurostars Ciudad de la Coruna 4*, Exe Area Central 3* u Santiagu, Eurostar Mar De Vigo 4* ili slični.
- Krstarenje rekom Duro, cjelodnevni izlet sa ručkom i degustacijom vina
- Ulaznicu za katedralu u Santiago de Kompostela
- Transfere i obilaske na navedenim relacijama
- Usluge lokalnih vodiča
- Usluge licenciranog vodiča na našem jeziku
- Organizaciju putovanja

CIJENA NE UKLJUČUJE:

- Putno zdravstveno osiguranje
- Kartu za uspinjaču Bom Žesus, 4€ u trenutku objave programa, plaćanje na licu mjesta, opciono
- Usluge koje nisu navedene programom

NAPOMENE:

- Jednokrevetne sobe su ograničenog broja NA UPIT! Konačna potvrda se dobija u roku od 24 časa
- Dozvoljena količina predatog prtljaga je 23kg i kabinskog (ručnog) 8 kg

VIZA I PUTNA DOKUMENTA:

Putnici koji nisu državljani Crne Gore u obavezi su da se sami upoznaju sa viznim režimom zemlje u koju putuju kao i zemalja kroz koje prolaze. Maloletnoj deci koja putuju bez jednog roditelja potrebna je saglasnost drugog roditelja za prelazak granice ili ukoliko putuju bez pratnje roditelja moraju imati punoletnog pratioca i overenu saglasnost oba roditelja pri prelasku granice. Izjava saglasnosti roditelja mora biti overena kod notara. Preporučuje se putnicima da se o uslovima ulaska u zemlje EU (dozvoljena novčana sredstva, zdravstveno osiguranje...) informišu na sajtu Delegacije EU u Srbiji www.europa.rs ili u konzulatu zemlje u koju putuju. Agencija ne snosi odgovornost u slučaju da pogranične vlasti onemoguće putniku ulaz na teritoriju EU ili izlaz iz RS.

Organizator putovanja nije ovlašćen i ne ceni valjanost putnih i drugih isprava. Pasoš mora biti važnosti minimum 3 meseci nakon povratka sa putovanja (minimum 90 dana nakon povratka). Molimo putnike da posebnu pažnju obrate na dečije pasoše, budući da se isti izdaju sa kraćim periodom važenja.

Putnik se obavezuje da će prilikom rezervacije navesti ispravne podatke koji podrazumevaju sledeće: ime i prezime kako je navedeno u pasošu, datum rođenja, kontakt telefon, adresu stanovanja i kontakt mail adresu. Putnik se obavezuje da dostavi dodatno tražene podatke ukoliko su dodatni podaci potrebni za realizaciju putovanja. Ukoliko putnik u bilo kom trenutku priloži neispravne ili delimično neispravne podatke koji mogu za posledicu imati naknadne finansijske troškove – putnik (nosilac rezervacije) se obavezuje da isti trošak snosi, te takvi troškovi ne mogu ići na teret agencije Odeon World Travel. Agencija Odeon World Travel ne može biti odgovorna za netačne ili delimično tačne podatke putnika koje je putnik prijavio prilikom rezervacije.

ETIAS – prema najavama počće sa primenom u poslednjem kvartalu 2026-e godine. Do tada će na snazi biti system
EES – Entry&Exit system će važiti u momentu putovanja, u pitanju je system koji predviđa da se putnicima na ulasku u Evropsku uniju uzimaju biometrijski podaci.